

Investerings- och driftstöd för bio-CCS

Denna utlysning inbjuder företag som vill bidra till negativa utsläpp genom avskiljning, transport och geologisk lagring av biogen koldioxid (bio-CCS) att söka stöd via omvänd auktion.

Innehåll

1	Stöd för avskiljning, transport och geologisk lagring av biogen koldioxid (bio-CCS)	3
2	Stödsystemet i korthet	4
2.1	Vem kan söka?	4
2.2	Stöd söks genom att delta i en omvänd auktion.....	4
2.3	Utlysningens omfattning	5
2.4	Hur fastställs storleken på stödet och stödbeloppet?	5
2.5	När stödet kan börja betalas ut och när det avslutas	6
2.6	Hållbarhetsbesked	6
2.7	Blandade strömmar.....	6
3	När projektet får påbörjas	7
4	Hur man ansöker	8
4.1	Anvisningar för att söka	8
5	Innehållet i ansökan	9
6	När ansökan kommit in	9
7	Om stöd beviljas	10
8	Vid frågor	10

1 Stöd för avskiljning, transport och geologisk lagring av biogen koldioxid (bio-CCS)

Enligt de klimatpolitiska målen ska Sverige ha nettonollutsläpp senast 2045 och därefter negativa utsläpp av växthusgaser. För att nå negativa utsläpp krävs vid sidan av omfattande utsläppsminskningar även kompletterande åtgärder. En kompletterande åtgärd är att avskilja koldioxid (CO₂) av biogent ursprung från till exempel industriella processer eller förbränningsanläggningar och lagra den permanent i geologiska formationer genom så kallad bio-CCS.¹ För att realisera denna lösning behövs det styrmedel för att utveckla värdekedjan och skapa affärsmodeller för bio-CCS och därmed negativa utsläpp. Stödsystemet för bio-CCS kan bidra till detta.²

Energimyndigheten har i regeringsbeslut fått i uppdrag att ingå ekonomiska åtaganden för investering och drift av bio-CCS inom ramen för stödsystemet. Företag som vill avskilja, transportera och geologiskt lagra koldioxid av biogent ursprung (bio-CCS) kan delta i den omvända auktionen.

Detta är den andra utlysningen inom stödsystemet.

Regler för och information om stödet, dess villkor och hur ansökan går till finns i förordning (2024:626) om statligt stöd till avskiljning, transport och geologisk lagring av koldioxid med biogent ursprung (förordningen) och Statens energimyndighets föreskrifter (STEMFS 2024:1) om statligt stöd till avskiljning, transport och geologisk lagring av koldioxid med biogent ursprung (föreskrifterna), detta utlysningssdokument samt i vägledning gällande investerings- och driftstöd för bio-CCS (vägledningen).

¹ I fortsättningen används begreppet bio-CCS för att beteckna hela kedjan från avskiljning och transport till geologisk lagring av koldioxid av biogent ursprung.

² Det finns andra tekniker, som till exempel direktinfångning och lagring av koldioxid från luften (DACCS) eller inlagring i biokol, som kan leda till negativa utsläpp. Dessa tekniker ingår inte i Energimyndighetens uppdrag från regeringen och därmed inte i det aktuella stödsystemet.

2 Stödsystemet i korthet

2.1 Vem kan söka?

Stödsystemet för bio-CCS riktar sig till företag som kan bidra till negativa utsläpp av koldioxid genom att avskilja, transportera och geologiskt lagra koldioxid med biogent ursprung från sina anläggningar i Sverige. Stöd kan sökas för ett projekt med kapacitet att geologiskt lagra 50 000 ton biogen koldioxid per år under stödperioden.³ Stöd kan omfatta både investering och drift.

Företaget ska ha tillstånd för och påbörjat verksamheten.⁴ Första geologiska lagringen av biogen koldioxid ska kunna ske senast fyra år från och med beslut om stöd har fattats⁵. Stödet betalas ut som längst under 15 år från och med att den geologiska lagringen har påbörjats och som längst till och med år 2046.⁶ Bara behörig företrädare för företaget får lämna in ansökan. Stödmottagare som är i ekonomiska svårigheter kan inte beviljas stöd.⁷

2.2 Stöd söks genom att delta i en omvänd auktion

Företag som vill delta i den omvända auktionen ska lämna ett bud som motsvarar den ersättning som begärs för att avskilja, transportera och geologiskt lagra en viss mängd koldioxid med biogent ursprung, angivet i kronor per ton (SEK/ton CO₂). Sökande ska även uppge uppgifter om kostnader för avskiljning, transport och geologisk lagring, annat offentligt stöd, annan finansiering och intäkter som är direkt kopplade till projektet samt om den mängd koldioxid som planeras att lagras geologisk. För att ett bud ska godtas får det, tillsammans med annat offentligt stöd och 90 procent av annan finansiering och andra intäkter, inte överstiga kostnaderna.⁸

Det eller de sökande vars bud tillsammans med annat offentligt stöd per ton geologiskt lagrad biogen koldioxid (SEK/ton CO₂) är lägst vid rangordningen och i övrigt uppfyller villkoren och kraven i utlysningen, tilldelas stöd.⁹ Mer information om villkoren och kraven finns i förordningen, föreskrifterna och vägledningen.

³ Jämför 4 § föreskrifterna.

⁴ 4 § förordningen.

⁵ Efter ansökan från sökanden kan tiden från beslut till geologisk lagring förlängas med ytterligare ett år.

⁶ Regleringsbrev för budgetåret 2025 avseende anslag 1:20 Driftstöd för bio-CCS inom utgiftsområde 20 Klimat, miljö och natur, <https://www.esv.se/statsliggaren/regleringsbrev/Index?rbId=24143>.

⁷ 5 § förordningen.

⁸ 2 och 16 §§ förordningen och 4 § föreskrifterna.

⁹ 20–21 §§ förordningen.

2.3 Utlysningens omfattning

Den totala budgeten för stödsystemet som helhet är 30,7 miljarder kronor till år 2046.¹⁰ Efter den första utlysningen återstår 10,17 miljarder kronor, som är aktuell utlysningsbudget.

För att en ansökan ska kunna beviljas, får sökt stöd inte överskrida 10,17 miljarder kronor.

2.4 Hur fastställs storleken på stödet och stödbeloppet?

Storleken på stödet och stödbeloppet (belopp i kronor per ton geologiskt lagrad koldioxid med biogent ursprung) fastställs i beslutet om stöd.¹¹ Stödbeloppet motsvarar det bud som sökande har angivit i ansökan.¹² Storleken på stödet beräknas genom att multiplicera stödbeloppet med mängden geologiskt lagrad koldioxid som stödet omfattar.

2.4.1 Hur stödet justeras under stödperioden

Under stödperioden kan storleken på stödet justeras ner om stödmottagaren under ett kalenderår har geologiskt lagrat mindre koldioxid än vad som anges i beslutet om stöd så att det motsvarar den faktiska geologiskt lagrade mängden. I det fall stödmottagaren har geologiskt lagrat mer koldioxid än den fastställda årliga mängden under föregående år, kan överskottet tillgodoses vid beräkningen av stödet för det aktuella året. Stödet kan dock aldrig bli högre än det som anges i beslut om stöd.

Stödbeloppet justeras årligen under projektets lagringsperiod, om stödmottagaren erhåller annat offentligt stöd, annan finansiering och intäkter för samma projekt, utöver det som angetts i ansökan. Offentligt stöd som helhet och 90 procent av annan finansiering och andra intäkter dras bort från stödbeloppet.¹³ Vid de tillfällen justeras stödbeloppet dessutom vid betydande kostnadsminskningar jämfört med kostnaderna som angetts i ansökan om stöd. Stödbeloppet justeras ner om kostnadsbesparingen överstiger 20 procent.¹⁴ Stödbeloppet kan senare justeras upp om kostnaderna ökar, dock högst till det stödbelopp som erhöles vid beslut om stöd.¹⁵

¹⁰ I budgetpropositionen 2025 aviserades att tillgängligt stöd att fördela mellan 2029 och 2046 är 30,7 miljarder jämfört med tidigare aviserade 36 miljarder.

¹¹ 22 § förordningen.

¹² 20 § förordningen.

¹³ 34 § förordningen.

¹⁴ Idem.

¹⁵ 35 § förordningen.

2.5 När stödet kan börja betalas ut och när det avslutas

Stödet betalas ut när stödmottagaren kan uppvisa dokumentation för geologiskt lagrad koldioxid och dess mängd.¹⁶ Det innebär att inget stöd betalas ut under tiden som anläggningen byggs. Projekten som ges stöd ska kunna leverera geologiskt lagrad biogen koldioxid senast fyra år från och med beslut om stöd.¹⁷ Stödet kan betalas ut under maximalt 15 år dock längst till och med 2046.¹⁸

2.6 Hållbarhetsbesked

Stödsystemet avser geologiskt lagrad biogen koldioxid med hållbart ursprung. Det innebär att krav ställs på att sökande som är rapporteringsskyldiga enligt lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen innehar hållbarhetsbesked för användningen av biobränslen som ger upphov till de biogena koldioxidutsläpp som avskiljs, transporteras och geologiskt lagras.¹⁹

Sökande vars användning av biobränslen inte omfattas av lagen om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen men som ger upphov till biogena koldioxidutsläpp behöver inte ha ett hållbarhetsbesked för att få stöd. Dessa sökande rekommenderas att frivilligt ansöka om ett hållbarhetsbesked, som styrker att bränslet är av hållbart ursprung.²⁰

2.7 Blandade strömmar

Stödmottagare vars verksamhet genererar blandade koldioxidutsläpp (det vill säga koldioxid med både fossilt och biogent ursprung) ska under stödperioden uppvisa information om det kontrollsystem som avses i EU:s övervaknings- och rapporteringsförordning och som stödmottagaren använt.²¹

Sökanden som avser att avskilja, transportera och lagra koldioxidströmmar som innehåller både fossil och biogen koldioxid kan endast få stöd för sådana kostnader som krävs för att genomföra ett projekt för geologisk lagring av koldioxid med biogent ursprung.

Information kring ansökan för anläggningar med blandade strömmar beskrivs i vägledningen kapitel 4 och 5.

¹⁶ 30 § förordningen.

¹⁷ 23 § förordningen.

¹⁸ 8 § förordningen.

¹⁹ 10 § förordningen.

²⁰ Idem.

²¹ 7 § föreskrifterna.

3 När projektet får påbörjas

Energimyndigheten får inte lämna stöd till projekt där arbetet påbörjats innan ansökan lämnats in eftersom stödet då inte anses ha den stimulanseffekt som krävs för att stödet ska anses vara förenligt med den inre marknaden enligt CEEAG.²² Med "arbetets början" avses "det första fasta åtagandet (till exempel att beställa utrustning eller påbörja byggarbetet) som gör en investering oåterkallelig. Markinköp och förberedande arbete såsom erhållande av tillstånd och utförande av genomförbarhetsstudier betraktas inte som arbetets början. Beträffande uppköp innebär arbetets början den tidpunkt då tillgångar med direkt anknytning till det förvärvade företaget förvärvas."²³

Ett stöd kan anses ha stimulanseffekt även om arbetet med projektet påbörjats innan en ansökan om stöd lämnats in om förutsättningarna i punkt 31(b) i CEEAG är uppfyllda. Om sökande vill påbörja projektet innan ansökan om stöd, ska sökande innan projektet påbörjas underrätta Energimyndigheten om att stödet är en förutsättning för att projektet kan genomföras. Sökande kan därmed inte ha fattats beslut som är oåterkalleliga innan denna avisering inkommit, då projektet i så fall anses vara påbörjat. Aviseringen görs genom att skicka ett epost-meddelande till ccs@energimyndigheten.se.

Energimyndigheten kan komma att begära in eventuella underlag som styrker att arbetet inte har påbörjats innan ansökan lämnats in. Kostnader som upparbetas innan Energimyndigheten fattat beslut om stöd och efter projektstart (för definition av projektstart se vägledningen) ersätts bara om projektet sedan tilldelas stöd.

²² Riktlinjer för statligt stöd till klimat, miljöskydd och energi 2022 (2022/C 80/01), punkt 19(82).

²³ Idem.

4 Hur man ansöker

Ansökan ska skickas in elektroniskt och öppnas av Energimyndigheten efter sista ansökningsdagen. Information om hur ansökan går till finns i vägledningen.

Energimyndigheten använder det webbaserade verktyget *TendSign* (ett system för upphandling) för att ta emot ansökningar. Skälet är att uppgifter som sökande lägger in ska vara skyddade för insyn under hela utlysningstiden. Beslut, rapportering och uppföljning kommer att hanteras via Energimyndighetens portal ”Mina sidor” (<https://minasidor.energimyndigheten.se>). Bara behörig företrädare för sökande får lämna in ansökan.

4.1 Anvisningar för att söka

Börja med att skapa ett konto hos *TendSign* (<https://tendsign.com>). Det är viktigt att den som skapar kontot har rätt, eller via fullmakt, att företräda företaget som ska ta emot stödet från Energimyndigheten. Ansök om behörighet till kontot i god tid, eftersom det kan ta ett par dagar att få behörighet. När sökande har fått ett konto ges tillgång till ansökningsformuläret.

Det är den sista version av ansökan som skickas in före utlysningens stängningsdatum som ligger till grund för Energimyndighetens bedömning.

Ansökan ska lämnas in senast **13 augusti 2026**.

5 Innehållet i ansökan

Ansökan ska innehålla information enligt föreskrifterna och vägledning.

Till ansökningsformuläret ska följande obligatoriska bilagor bifogas:

- *Genomförandeplan (max 10 000 ord, PDF-format)* inklusive finansieringsplan.
- *Projektkalkyl* (enligt separat mall)
- Fullmakt om behörighet, om kontohavaren i *TendSign* är annan än firmatecknare

6 När ansökan kommit in

Ansökningarna som kommit in rangordnas baserat på summan av bud och offentligt stöd med lägsta budet först. Vilken eller vilka sökande som beviljas stöd kommer, utifrån rangordning, att bedömas enligt tre givna urvalskriterier.

För att en ansökan ska accepteras måste följande urvalskriterier vara uppfyllda:

- Ansökan uppfyller kraven för stöd. Genomförandeplanen ska visa hur sökanden avser att genomföra avskiljning, transport och geologisk lagring av koldioxid med biogent ursprung på ett sätt som uppfyller de krav som ställs i eller med stöd av förordningen.
- Budet är lägre än eller lika med auktionens pristak (kronor per ton biogen koldioxid).²⁴
- Det sökta stödet i ansökan, tillsammans med sökt stöd i alla accepterade ansökningar som rangordnas högre, ryms inom utlysningens budget.

Om det första urvalskriteriet inte är uppfyllt avslås ansökan och nästa ansökan i rangordningen utvärderas. Om de två andra urvalskriterierna inte är uppfyllda avslås ansökan, och inga fler ansökningar utvärderas.

Energimyndigheten kommer därefter fatta beslut om stöd för de ansökningar som uppfyller kraven för stöd, ryms inom utlysningens budget samt har ett bud som inte överstiger pristaket.

Energimyndigheten kommer att offentliggöra information om vilken eller vilka sökande som tilldelats stöd och storleken på stödet på myndighetens webbplats.

²⁴ För att pristaket inte ska kunna användas för strategisk budgivning kommer dess exakta nivå inte offentliggöras förrän efter att utlysningen har stängts.

7 Om stöd beviljas

Ytterligare villkor för beviljat stöd, utöver de som följer av förordningen och föreskrifterna, framgår av beslutet om stöd med tillhörande bilaga.

Utbetalning av stöd sker efter stödmottagarens begäran om utbetalning,²⁵ vilken bland annat ska innehålla dokumentation om mängden geologiskt lagrad koldioxid av biogent ursprung.²⁶

Uppföljning av projektet kommer att ske genom obligatoriska lägesrapporter och en slutrapport.²⁷ Ytterligare underlag kan komma att efterfrågas under stödperioden.²⁸

8 Vid frågor

Generella frågor om stödsystemet går att ställa till ccs@energimyndigheten.se eller via *TendSign*. Frågor om utlysningens innehåll bör om möjligt ställas senast den 29 maj 2026. Energimyndigheten planerar för återkommande digitala informationstillfällen under utlysningsperioden för att tydliggöra svar på frågor som inkommit.

Tekniska frågor om upphandlingssystemet och dess funktioner kan ställas till *TendSign* support fram till sista ansökningsdagen. Kontakta Mercell per e-post tendsignsupport@mercell.com, via deras webbplats <https://support.mercell.com> eller på telefon 0771-440 200. Mercell *TendSign* support är inte öppet dygnet runt. Kontakta dem i god tid innan sista ansökningsdag för att garantera teknisk support.

²⁵ 29 § förordningen.

²⁶ 30 § förordningen och 6–8 §§ föreskrifterna.

²⁷ 25 § förordningen och 9–13 §§ föreskrifterna.

²⁸ 26 § förordningen.